

ANTHONIE CHRISTIAAN WIJNAND STARING

In het jaar 1840 is deze echt Nederlandsche dichter overleden en zoo wordt hij dan in dit jaar herdacht. Staring behoorde tot de letterkundige strooming, die men de Romantiek heeft genoemd, al kan het waar zijn, dat hij deze hier en daar heeft geparodiëerd, wat Busken Huet deed zeggen, dat hij de Romantiek lachende in de armen was gevallen. In de scholen, zoowel in de lagere als in de middelbare, wordt deze dichter nog wel gelezen en zoo blijft zijn naam en werk voor ons volk bewaard. Vroeger werden er ook gedichten van hem voorgedragen op jeugdverenigingen; in de gezinnen wordt zelden poëzie gelezen en ik denk niet, dat Starings werk door de ouderen nog gekend wordt. Hij was een leerling van Feith en is niet ontkomen, althans in het begin niet, aan den invloed van den mees-

ter. Later kwam hij de sentimentaliteit te boven. De dichter was een Gelderschman.

„Ik ben uit Geldersch bloed;
Geen vleitaal klinkt mij zoet;
Mijn volksspraak, luttel rond,
Geeft nog den klank terug
Uit onzer vaadren mond.”

In ditzelfde gedicht schrijft hij den regel: „Aan eenvoud heb ik lust.” Dien eenvoud toont zeer zeker het bekende „De hoofdighe boer,” het verhaal van den conservatieven Stuggink, die des Zondags trouw de moddersloot doorwaadde, ook nadat een brug de kanten verbond, omdat hij meende, dat de voorvaderen er zeer goede reden voor gehad moesten hebben om gelaarsd dwars door het water heen den weg te nemen naar Almens kerkje. Een geestig vers, dat de traditie eert, op ietwat sonderlinge wijs.

En het aandoenlijke verhaal „Het vogelschieten,” waarin een brave Hendrik zijn bruid Mijntje bij ongeluk doodt, is door zijn eenvoudigen bouw jaren lang een geliefd nummer geweest op het repertoire der voordrachten.

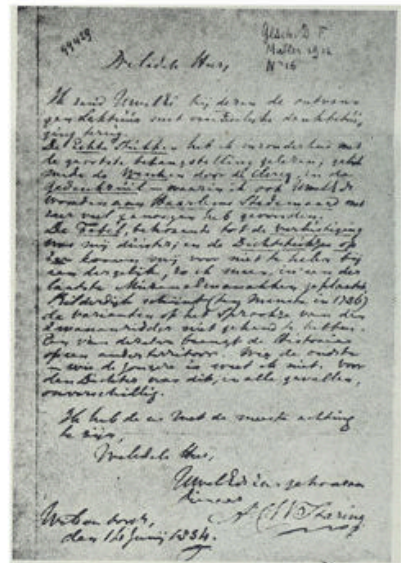
Tot het Achterhoeksche volksleven voelde de dichter zich bijzonder aangetrokken. En zijn dorpsverhalen waren dan ook, vooral in de streek waar hij woonde, geliefd.

Staring heeft als andere dichters zijn stille periode gehad en een dertigtal jaren zijn heengegaan, zonder dat hij dichtte, zoodat hij spoedig een vergeten figuur werd. Temeer, omdat hij zich na de Omwenteling aan het publieke leven onttrok en zich op zijn buitengoed „De Wildenborch” bij Lochem alleen aan boschbouw en landontginning gaf.

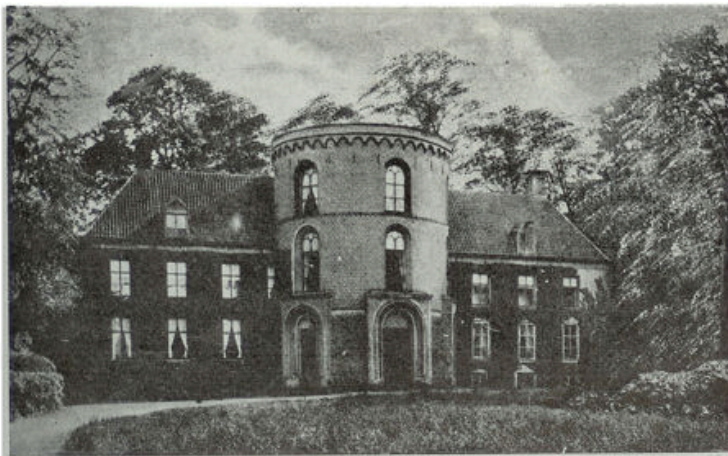
Toch dankt hij zijn bekendheid ook

aan de grootere epische verzen, verhalen, die in beknoptheid, vernuft, stroefheid soms den lezer verschillende moeilijkheden in den weg leggen, waardoor hij nooit de populaire dichter van zijn volk is geworden. Zelfs niet, als hij den trant van Cats navolgt.

Zijn fantasie overschrijdt de grens, als hij in het tooververhaal een jongen man in een ezel doet veranderen, of de ebbenhouten stok die in oude tijden wonderen deed, zijn reputatie doet hernemen. Bij 't malle af zijn soms de vertellingen, die evenwel in een tendenz-regel nuttige wijsheid aan den man brengen. Zoo vermaant hij in „De leerling van Pankrates,” dat men niet door half, oppervlakkig luisteren zich in moeilijkheden moet laten brengen; in „Het kameleon,” dat men anderer meening niet dadelijk verkeerd moet noemen; in „De verjongings-cuur,” dat men geen overdreven eischen aan het leven moet stellen.

Een brief van Staring uit 1834

Kasteel „Den Wildenborch”

Tot de lyrische poëzie behooren enkele godsdienstige liederen en het fijne gedicht „Herdenking,” waarin de klankwaarde der woorden het geheel zijn bekoring geeft.

En in de Puntgedichten, die aan Huygens herinneren, heeft hij in pittige regels historie en kunst en mythologie vernuftig berijmd.

Een herdruk zijner gedichten, die voorafgegaan worden door een belangrijke inleiding van Beets, is dit jaar verschenen — Starings eerebundel.

A. L. v. H.